

§ 102

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilikka Ahteen ym. valtuustoaloitteesta koskien omaishoitajien maksuttomia liikuntapalveluja

HEL 2022-003315 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilikka Ahteen ja 21 muun valtuutetun omaishoitajien maksuttomia liikuntapalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupungin omaishoitajat saisivat maksuttomat liikuntapalvelut kaupungin uimahalleissa, kuntosaleilla ja liikuntaryhmissä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloitteessa esitetyistä liikuntapalveluista ja niiden järjestämisestä vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Sosiaali- ja terveystoimialalla toteutettava omaishoidon tuki muodostuu vanhusta, vammaista tai sairasta hoitavalle omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, lakisääteisistä vapaapäivistä ja muista omaishoitoa tukevista palveluista. Helsingissä oli maaliskuussa 2022 voimassa olevia omaishoidon tuen päätöksiä alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuessa noin 1880 ja yli 65-vuotiaiden omaishoidon tuessa noin 1600.

Omaishoitajien jaksamista tuetaan monin eri keinoin. Lakisääteiset vapaapäivät voidaan järjestää lyhytaikaishoitona, osavuorokautisena hoitona, sijaisomaishoitona, päivätoimintana tai kotiin annettavana palveluna.

Omaishoitajien jaksamista tuetaan lakisääteisten vapaapäivien lisäksi järjestämällä päivätoimintaa, sähköisiä hyvinvointi- ja terveystarkastuksia sekä harkinnanvaraista lyhytaikaishoitoa tai osavuorokautista hoitoa. Tuntilomitus on suunnattu alle 65-vuotiaiden omaishoitajille. Yli 65-vuotiaiden omaishoitajille suunnattuja palveluja ovat omaishoidon toimintakeskusten palvelut ja omaishoidon kotiavustajapalvelu. Senioripalveluihin rekrytoidaan kevään 2022 aikana kuluvan vuoden ajaksi koronapalautumiseen kohdennetuilla määrärahoilla 20 arkiliikuttajaa palvelukeskuksiin ja kotihoitoon. Yksi osa arkiliikuttajien tehtävänkuvasta tulee olemaan omaishoitajien ja omaishoidettavien liikkumisen tukeminen.

Yli 65-vuotiaille suunnattujen omaishoidon toimintakeskusten tarkoituksena on tarjota ikääntyneille omaishoitoperheille neuvontaa ja ohjausta,

asiantuntijapalveluja, kokoontumispaikkoja, virkistystoimintaa sekä erilaista ryhmätoimintaa. Helsingiläisille eläkeläisille järjestetään myös palvelukeskustoimintaa eri puolilla Helsinkiä. Palvelukeskukset ovat avoimia kohtaamispaikkoja, joissa on mahdollista osallistua muun muassa vertaistuelliseen ryhmätoimintaan ja harrastustoimintaan.

Omaishoitajien mahdollisuudesta käyttää Helsingin kaupungin liikuntapalveluja maksutta on lausuttu jo aiemmin vuonna 2018. Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoi tällöin, että liikunnan vapaakortti tukisi omaishoitajien jaksamista ja suhtautui aloitteeseen myönteisesti. Myös omaishoitajat toivovat perinteisten vapaiden ja olemassa olevan tuen lisäksi muitakin jaksamista tukevia palveluja. Covid-19-pandemian seurauksena omaishoitajat ovat olleet erityisen kuormittuneita. Omaishoitajuutta koskevan päätöksen tulisi olla riittävä osoitus oikeudesta mahdollisten maksuttomien liikuntapalvelujen käyttöön.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Fyysisen toimintakyvyn ylläpito tukee jaksamista ja toimintakykyä sekä edistää terveyttä ja mielenterveyttä. Liikkuminen ja liikunta on monille ihmisille myös sosiaalisesti merkityksellistä. Omaishoitajien jaksamista tukevat muun muassa erilaiset vaihtoehdot liikkua ja harrastaa sekä palvelut, jotka mahdollistavat myös vapaapäivät.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maritta Haavisto, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi
Katja Raita, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
katja.raita(a)hel.fi
Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hilka Ahteen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

24.05.2022

Asia/12

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Hilikka Ahteen ja 21 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien maksuttomia liikuntapalveluja omaishoitajille.

Lausuntoa on pyydetty 7.6.2022 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty myös kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maritta Haavisto, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi

Katja Raita, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
katja.raita(a)hel.fi

Jonna Weckström, vammaisten sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 89545
jonna.weckstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano